

WÓJT GMINY ULHÓWEK

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ULHÓWEK

OBRĘB GEODEZYJNY DYNISKA STARE

Opracowanie:
inż. Anna Gruszka
kwalifikacje określone w art. 5 pkt 5
ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

ULHÓWEK
GRUDZIEŃ 2024 – CZERWIEC 2025

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
 - 1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy
 - 1.2. Zakres i cel opracowania
 - 1.3. Metodyka opracowania prognozy
2. Charakterystyka projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
3. Charakterystyka zasobów i funkcjonowania środowiska na obszarze projektu miejscowego planu i w jego sąsiedztwie
4. Różnorodność biologiczna
5. Obszary, obiekty i gatunki chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody
6. Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Ułhówek
7. Istniejące problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich realizacji w zmianie miejscowego planu
9. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu
10. Przewidywane oddziaływania na środowisko, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenów w projekcie miejscowego planu
11. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe , długofalowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko
12. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących wynikać z realizacji ustaleń zmiany miejscowego
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie
15. Zasady monitorowania wpływu realizacji ustaleń zmiany Studium na środowisko
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym
17. Oświadczenie projektanta

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1130).

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ulhówek, obręb geodezyjny Dyniska Stare.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ulhówek został sporządzony w trybie art. 27b ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), z wykorzystaniem procedury uproszczonej.

Celem zmiany miejscowego planu jest przeznaczenie działek nr geod.: 354, 350, 356, 349, 347, 348, 344/2, 345, 346/1, 346/2, 375, 374, 367, 368, 369, 376/1, 376/2 – obręb Dyniska Stare pod funkcję elektrowni słonecznej (PEF). W granicach planu uwzględnia się również sąsiednie działki o klasoużytku dr z przeznaczeniem pod tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (KR) oraz pozostałe działki w granicach opracowania zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem tj. pod tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN). Obszar objęty planem obejmuje łączną powierzchnię około 62 ha, z czego tereny pod elektrownię słoneczną obejmują powierzchnię około 40 ha.

1.2. Zakres i cel opracowania

Na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), prognoza powinna zawierać:

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- 2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- 3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- 4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
- a) różnorodność biologiczną,
 - b) ludzi,
 - c) zwierzęta,
 - d) rośliny,
 - e) wodę,
 - f) powietrze,
 - g) powierzchnię ziemi,
 - h) krajobraz,
 - i) klimat,
 - j) zasoby naturalne,
 - k) zabytki,
 - l) dobra materialne
 - m) z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ulhówek określa i ocenia potencjalne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany miejscowego planu, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań oraz przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Ponadto, dokonuje oceny skutków oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany miejscowego planu poprzez określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją zasad i sposobów zagospodarowania określonych w projektowanym dokumencie. Opracowanie wskazuje potencjalne zagrożenia oraz możliwości generowania pozytywnych przekształceń środowiska przez projekt zmiany.

Prognoza nie rozstrzyga o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami projektu zmiany miejscowego planu, natomiast przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja tych ustaleń na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury. Prognoza dotyczy nie tylko oddziaływania na środowisko, ale również wpływu otoczenia na teren, który przeznaczony jest pod określoną funkcję.

1.3. Metodyka opracowania prognozy

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została dostosowana do skali i szczegółowości dokumentu będącego podstawą oceny. W prognozie przeanalizowano opracowania i ogólnodostępne materiały niezbędne do wykonania analizy i oceny aktualnego stanu środowiska oraz powiązań z innymi dokumentami na poziomie lokalnym, krajowym oraz międzynarodowym, pozyskano informacje o poszczególnych komponentach środowiska. Analizując uwarunkowania środowiskowe odniesiono się do zagadnień istotnych dla oceny skutków realizacji prognozy.

Kolejno, w prognozie uwzględniono wpływ ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na poszczególne komponenty środowiska oceniono w odniesieniu do:

- 1) rodzaju oddziaływania - bezpośrednie, pośrednie, wtórne,
- 2) czasu oddziaływania – krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe

3. Charakterystyka zasobów i funkcjonowania środowiska na obszarze projektu miejscowego planu i w jego sąsiedztwie

3.1. Położenie

Obszar objęty opracowaniem obejmuje łączną powierzchnię około 62 ha, z czego tereny pod elektrownię słoneczną obejmują powierzchnię około 41,3 ha. Jego lokalizacja znajduje się w odległości około 7 km od miejscowości Ułhówek i 0,7 km, od miejscowości Dyniska. Obszar opracowania położony jest przy granicy gminy Ułhówek i gminy Lubycza Królewska. Odległość przedmiotowego obszaru od granicy państwa Polska – Ukraina wynosi około 1 km.

Geograficznie gmina Ułhówek położona jest na obszarze dwóch krain geograficznych, tj. Grzędy Sokalskiej (północna część gminy) i Pobuża (pozostała część gminy).

3.2. Geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski (Kondracki, 2000) obszar opracowania położony jest w obrębie prowincji Wyżyny Ukrainiejskiej, podprowincji Wyżyna Wołyńska – Podolska, w granicach makroregionu Wyżyna Wołyńska, makroregionu Kotliny Pobuża i mezoregionu Równina Bełska.

Kotlina Pobuża to obszar utworów kredowych - mastrychtu, wykształconych w formie gez i opok; szerokie doliny rzeczne i tereny akumulacyjne wyłożone są utworami czwartorzędu wykształconymi jako piaski, pyły, żwiry, ropy i torfy.

Południowa część gminy, do której należy obszar opracowania to rejon występowania margli przykrytych w części wschodniej glinami zwałowymi i piaskami wodnolodowcowymi. Jest to obszar o stosunkowo płaskiej powierzchni terenu, a krajobraz urozmaica szeroka na około 1,5 km dolina Szyszły. Południowo-zachodnia część to zalesienia i wypełniona aluwiami dolina Sołokiji.

Równina Bełska jest częścią Małego Polesia, którego kotlinę wypręparowały w marglach kredowych wody spływające do górnego Bugu, a w części wschodniej do górnego Styru. Kotlina Małego Polesia pozbawiona jest pokrywy lessowej. W granicach Polski znajduje się tylko niewielki, północno-zachodni fragment tej kotliny o powierzchni około 160 km².

3.3. Gleby

Warunki glebowe na terenie gminy Ułhówek są bardzo dobre. Dominują tu bardzo urodzajne czarnoziemy, gleby brunatne i deluwialne wytworzone na lessach i utworach lessowatych. W południowej części gminy występują gleby mułowe i gruntowo glejowe (murszowe, torfowe, glejobelice). Korzystne warunki glebowe i klimatyczne wpływają na rozwój rolnictwa i hodowlę zwierząt. Dominują gospodarstwa małe i średnie.

Mułki i ropy tarasów nadzalewowych (4–6 m n.p.rz.) na powierzchni terenu występują w rejonie miejscowości Szczepiatyn oraz Korczmin i Machnówek. W dolnej części profilu wykształcone są jako mułki ilaste szare i ropy mułkowate popielato-brązowe oraz ropy beżowe z przewarstwieniami szaropopielatych mułków organicznych. W partiach stropowych dominują mułki piaszczyste beżowe z przewarstwieniami piasków mułkowatych. Ich miąższości wynoszą około 5–7,5 m. Obszary w granicach powierzchniowego występowania glin zwałowych złodowacenia Sanu zlokalizowane są w rejonie miejscowości Tarnoszyn oraz na południe i południowy wschód od niej. Miąższość glin wynosi od 1 m do 3 m, sporadycznie jest większa niż 5–6 m. Są to silnie zwiędzłe gliny ilaste, szaropopielate, o odcieniu szarozielonkawym, miejscami żółtobrunatne lub szarobrązowe. W glinie występują przewarstwienia piasków oraz bardzo liczne okruchy margli.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w Rejonie Równiny Bełskiej charakteryzującej się nieznacznymi deniwelacjami terenu oraz brakiem pokrywy lessowej w stosunku do sąsiadujących obszarów. Występują tu typy gleb biellicowych i pseduobiellicowych o gatunkach: piaski gliniaste, gliny i żwiry. Występują tu gleby klasy IV i V.

3.4. Surowce naturalne

W granicach objętych miejscowym planem nie występują złoża surowców naturalnych. Brak również udokumentowanych złóż surowców naturalnych w granicach gminy Ulhówek.

Eksploatacja piasku z jedyne udokumentowanego na obszarze gminy złoża „Szczepiatyn” została zaniechana pod koniec ubiegłego wieku. Wyrobisko poeksploatacyjne porasta młody las, w obrębie którego znajdowało się dzikie wysypisko śmieci.

3.5. Warunki klimatyczne

Podstawowe cechy klimatu na obszarze gminy Ulhówek kształtują masy suchego, kontynentalnego powietrza ze wschodu, w mniejszym stopniu masy wilgotnego powietrza znad Atlantyku. Pod względem klimatycznym omawiany obszar należy do XXVIII regionu Zamojsko-Przemyskiego. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,0–8,0° C, przy średniej temperaturze w lipcu do 18° C i średniej temperaturze w styczniu na poziomie do -5° C. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych zawiera się w przedziale 550–600 mm (prawdopodobieństwo wystąpienia 50%). Wiatry wieją najczęściej z kierunków zachodnich (35%) i południowych (25%). Pokrywa śnieżna utrzymuje się do 80–90 dni w roku (liczba dni z pokrywą śnieżną o prawdopodobieństwie wystąpienia 50%). Średni czas trwania zimy termicznej (średnia dobową temperatura poniżej 0° C) wynosi 100 dni, a średni czas trwania lata termicznego (średnia dobową temperatura powyżej 15° C) dochodzi do 90 dni. Czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi około 200–210 dni.

Analiza warunków klimatycznych pod względem projektowanej zmiany miejscowego planu wskazuje, że średnie roczne nasłonecznienie w Polsce wynosi około 1000 kWh/m². W Polsce występują następujące różnice w ilości nasłonecznienia pomiędzy regionami:

- Południowo-Wschodnia Polska – województwa lubelskie i podkarpackie cieszą się największą ilością słońca, z rocznym nasłonecznieniem na poziomie nawet 1050 – 1100 kWh/m².
- Centralna Polska – regiony takie jak Mazowsze czy Wielkopolska mają umiarkowane nasłonecznienie w granicach 1020–1048 kWh/m².
- Północna Polska – województwa pomorskie czy warmińsko-mazurskie, mimo nieco niższych wartości nasłonecznienia, nadal mogą liczyć na wystarczającą ilość promieni słonecznych w ciągu roku.

3.6 Zjawiska geodynamiczne

Na obszarze objętym planem nie występują zjawiska geodynamiczne.

3.7. Lasy

W gminie na jej ogólną powierzchnię 14 660 ha (146,6 km²) lasy zajmują powierzchnię około 800 ha. Lesistość wynosi więc około 5,50%. W województwie lubelskim lasy zajmują powierzchnię 550 tys. ha co stanowi ok. 22% obszaru województwa.

Drzewostan lasów Ulhówka stanowią głównie gatunki liściaste: graby, dęby, topole. W strefie przygranicznej, na obszarze sandrowym, w drzewostanie przeważa sosna.

W granicach gminy usytuowany jest obszar „Tarnoszyn” (PLH060100) stanowiący trzy enklawy położone w dwóch przygranicznych kompleksach lasów leśnictwa Tarnoszyn. Kompleksy leśne otoczone są polami. Teren jest płaski, gleby bardzo żyzne. Obszar ten wyznaczony został w celu ochrony typowo wykształconych grądów subkontynentalnych w odmianie wołyńskiej i grądów środkowo europejskich,

najstarszych drzewostanów z dominacją dębu bezszypułkowego, ciepłolubnych dąbrów z bogatym środowiskiem obuwika pospolitego, ich runa z gatunkami charaktery stycznych oraz zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych. Występuje tutaj również 8 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (w tym muchołówka białoszyja) oraz 3 gatunki motyli z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Gospodarka leśna powinna być prowadzona zgodnie z zasadami ochrony lasów, trwałości, utrzymania i powiększania zasobów leśnych oraz ciągłości i zrównoważonego wykorzystania. Ma ona na celu: zachowanie lasów i ich korzystnego wpływu na środowisko, ochronę różnorodności ekologicznej ekosystemów, gatunków, ochronę terenów narażonych na degradację, racjonalną produkcję i użytkowanie drewna oraz surowców stanowiących produkty lasu

3.8. Wody powierzchniowe i podziemne

3.8.1. Wody powierzchniowe

Obszar Ulhówka w całości leży w zlewni III rzędu rzeki Bug. Sieć hydrograficzną tworzą: Kamionka, Kanał Rokitna i Warężanka drenujące północną część obszaru oraz Rzeczycza (będąca dopływem Sołokiji) i Szyszła odwadniające centralną i południową część gminy.

W granicach Ulhówka monitoring wód powierzchniowych nie jest prowadzony. Od 2008 r. system monitoringu wód powierzchniowych dostosowany został do wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” wynikającym z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 poz. 1478 z późn. zm.), gmina Ulhówek położona jest w obrębie 3 jednolitych częściach wód powierzchniowych w rejonie dorzecza Wisły:

- 1) Bug od granicy państwa do Wełnianki RW200012267143159 ,
- 2) Rzeczycza do granicy państwa wraz z Dopływem spod Oserdowa do granicy państwa RW2000062671414839,
- 3) Kanał Rokitna RW200015267142149.

Obszar objęty zmianą miejscowego planu położony jest w granicach zlewni JCWP Bug od granicy państwa do Wełnianki RW200012267143159:

- typ JCWP RwN - Wielka rzeka nizinna
- status NAT - naturalna część wód
- cel środowiskowy dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Bug od ujścia Wełnianki do ujścia Huczawy (dla certy); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- ocena ryzyka nieosiągnięcia zagrożona celów środowiskowych
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie Prawo wodne w granicach gminy Ulhówek: PLH060100 Tarnoszyn; PLB060017 Zlewnia Górnej Huczwy; PLB060018 Dolina Szyszły

Dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej Uzasadnieniem odstępstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW) są potrzeby społeczno-ekonomiczne zaspokajane przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych skupione na rolnictwie (uwzględnione na etapie analiz presji, które wykonano dla potrzeb IIapgw) rozumianym jako działalność służąca zaopatrzeniu gospodarki w surowce i produkty jest emanacją potrzeb społeczno-

ekonomicznych. potrzeby te wpisują się w cele strategiczne „strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030” i programu rozwoju obszarów wiejskich oraz w lokalne cele społeczno-gospodarcze, które identyfikowane i uzasadniane są na etapie sporządzania i aktualizacji lokalnych strategii rozwoju i aktów planowania przestrzennego. dokumenty te podlegają cyklicznym przeglądom pod kątem badania zgodności z wymaganiami strategicznymi, w tym – z uwarunkowaniami w zakresie ochrony wód.; emanacją potrzeb społeczno-ekonomicznych jest prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. funkcjonowanie zurbanizowanych ośrodków społeczno-przemysłowo-gospodarczych i centrów komunikacyjnych jest niezbędne dla rozwoju gospodarczego oraz podtrzymania i rozwoju funkcji społecznych, komunikacyjnych, usługowych i przemysłowych. szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarte są w lokalnych strategii rozwoju oraz w aktach planowania przestrzennego. w odniesieniu do benzo(a)pirenu, którego źródłem jest emisja ze spalania paliw w celu produkcji energii cieplnej: zaopatrzenie mieszkańców w energię ciepłą jest elementarną potrzebą społeczną (w regionalnych warunkach klimatycznych) w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków życia. transport samochodowy (i związana z nim emisja zanieczyszczeń) jest niezbędny dla podtrzymania systemów społeczno-gospodarczych związanych z gospodarką, edukacją, handlem, rekreacją i ochroną zdrowia.

3.8.2. Wody podziemne

Ulhówek w całości położony jest w obrębie górnokredowego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 407 Niecka lubelska (Chełm – Zamość) – Kleczkowski, 1990). Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 9015 km², moduł zasobów dyspozycyjnych – 125 m³/d/km², a ujęcia mają średnią głębokość 70 m. Granice zbiornika oraz jego strefę ochronną szczegółowo scharakteryzowano w dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne GZWP nr 407 (Zezula i in., 1996), zatwierdzonej w 1997 r. decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Zaproponowane w w/w dokumentacji granice strefy ochronnej obejmują cały obszar zbiornika nr 407.

Głównym użytkowym poziomem wodonośnym na obszarze arkuszy jest poziom górnokredowy, związany z utworami węglanowymi. Podrzedne znaczenie, ze względu na niekorzystne wykształcenie, niewielką miąższość i ograniczony zasięg, ma występujący w dolinach rzek poziom czwartorzędowy. W utworach kredy górnej (margle i kreda pisząca) występuje jeden główny poziom wodonośny. Jest to poziom o charakterze szczelinowo-porowym. W skład sieci spękań wchodzi spękania o genezie tektonicznej oraz szczeliny międzyławicowe. Na tę sieć istniejących szczelin i spękań nakłada się system szczelin pochodzenia wietrzeniowego. Zasilanie zbiornika kredowego odbywa się poprzez infiltrację opadów atmosferycznych do warstwy wodonośnej bezpośrednio na wychodniach i poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędowe oraz w mniejszym stopniu przez dopływy z terenów wyżej położonych. Infiltrację utrudniają pokrywy lessowe na wierzchowinach oraz przewarstwienia słabo przepuszczalnych utworów (mułki, piaski pylaste i torfy) w dolinach. Zwierciadło wody jest często napięte z uwagi na różnorodność litologiczną i zróżnicowaną szczelinowatość skał, wody pozostają jednak w łączności hydraulicznej. W przeważającej części arkuszy poziom wodonośny występuje pod nakładem lessów i zwietrzliny gliniastej o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów. W części wschodniej i południowej poziom wodonośny występuje pod mułkowatymi i ilastymi utworami za stoiskowymi. Poziom kredowy charakteryzuje się dobrymi warunkami hydrogeologicznymi. Utwory wodonośne o miąższości przekraczającej 40 m występują na głębokości 15–50 m p.p.t. w północnej części obszaru, a w dolinach rzek na głębokości 5–15 m p.p.t. Najlepsze warunki hydrogeologiczne panują w dolinie Warężanki – przewodność warstwy wodonośnej wynosi tu 500–1000 m²/24h. Na zachód od linii, którą wyznaczają miejscowości Radków – Rzeplin – Szczepiatyn – Machnówek przewodność warstwy wodonośnej zawiera się przedziale 200–500 m²/24 h, a na pozostałej części obszaru nie przekracza 200 m²/24 h.

Różnice w przewodności utworów wodonośnych związane są z litologią i stopniem spękania utworów. Wydajności potencjalne studni wierconej uzależnione są od przewodności warstwy wodonośnej. W dolinie Warężanki i na zachodzie arkusza Ulhówek wynoszą 30–50 m³/h, na pozostałej części obszaru są mniejsze rzędu 10–30 m³/h. Ujęcia komunalne i komunalno-przemysłowe o największych zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych (o minimalnej wydajności wynoszącej 50,0 m³/h) zlokalizowane są w Łachowcach, Przewodowie, Ulhówku, Magdalence i Szczepiatynie. Żadne z ujęć nie posiada ustanowionego terenu ochrony pośredniej. Skład chemiczny wód szczelinowo-porowego kredowego poziomu wodonośnego często nie odpowiada wymaganiom dotyczącym jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń dotyczą przede wszystkim żelaza i amoniaku (rejon Ulhówka, Rzeplina, Krzewicy, PGR Korczmin, Przewodowa i Chłopiatyna). Na obszarze tym jakość wód jest średnia – woda wymaga prostego uzdatniania. Na pozostałej części jakości wód jest dobra, lecz nietrwała ze względu na brak izolacji.

3.8.3. Jednolite Części Wód Podziemnych

Gmina Ulhówek położona jest w Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000121

Krążenie wód podziemnych JCWPd 121 odbywa się systemem połączonych szczelin, wśród których o przeciętnej wodonośności decydują systemy spękań ciosowych wraz ze szczelinami oddzielności międzyławicowej, zaś lokalnie - systemy szczelin związanych ze strefami dyslokacyjnymi. (S. Krajewski, 1972; P. Herbich, 1980; M. Woźnicka, 2004). Czynną pojemność wodną utworów górnokredowych współtworzą szczeliny oraz komunikujące się z nimi makropory i mikrospękania. Czas wymiany wód w naturalnych i wymuszonych układach krążenia wynosi około 12-3 lat. Zwierciadło wód podziemnych analizowanego obszaru ma charakter swobodny, choć lokalnie przykryte jest słoboprzepuszczalnymi utworami czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi. W dolinach rzek gdzie brak jest utworów izolujących poziom kredowy występuje w łączności hydraulicznej z poziomem czwartorzędowym.

**Parametry JCWPd na obszarze zmiany miejscowego planu
według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023)**

Kod JCWPd	Cele środowiskowe		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne
GW2000121	Stan chemiczny dobry	Stan ilościowy dobry	Niezagrożona	JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Liczba obszarów w JCWPd: Parki narodowe 0, Rezerваты przyrody 1, Parki krajobrazowe 4, Natura 2000 – OSO 6, Natura 2000 – SOO 12, Obszary chronionego krajobrazu 4, Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe 0, Stanowiska dokumentacyjne 0, Użytki ekologiczne 10, Pomniki przyrody 1.

Antropopresja

Leje depresji (lej regionalny-lokalny) związane są z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji miejsko-przemysłowej położonej w granicach administracyjnych miasta Tomaszów Lubelski. W jej skład wchodzi dzielnice mieszkaniowe Tomaszowa Lubelskiego o zabudowie wielokondygnacyjnej oraz obiekty przemysłowe i handlowo-usługowe. W obrębie w/w terenów występuje ograniczenie infiltracji opadów do poziomu wodonośnego zachodzące na powierzchni 4,8 km² (wg danych MhP PPW - WJ). W obszarze oddziaływania aglomeracji miejsko-przemysłowej Tomaszowa Lubelskiego znajduje się obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze oraz sąsiaduje z obszarem o kodzie PLB060021 Dolina Sołokiji.

4. Różnorodność biologiczna

Szata roślinna ma swe odzwierciedlenie w podziale fizjograficznym. Na obszarze Roztocza dużą powierzchnię zajmują lasy, na Pobużu oraz Grzędzie Sokalskiej zajmują niewielkie powierzchnie. Lasy oraz grunty leśne. Dominującym typem siedliskowym jest las świeży, a gatunkiem lipa, dąb, buk i grab.

W krajobrazie dominują użytki rolne. Są to drobno-łanowe ciągi pól, głównie pszenicy, pszenżyta i rzepaku, rzadziej tytoniu. W dolinach rzek Sołokiji, Szyszły, Huczwy i Rzeczycy rozciągają się łąki zmeliorowane i użytkowane jako łąki kośne. Mimo zdrenowania, w dnie dolin zachowały się starorzecza i miejsca podmokłe. Porasta je roślinność turzycowisk *Magnocaricion* i trzcinowisk *Phragmition*, a fragmenty nieużytkowane rolniczo zajmują zakrzewienia olchowe i brzożowe oraz fragmenty lasów olchowych.

W lokalnym krajobrazie pól uprawnych, na śródpolnych miedzach i na przydrożach spotyka się pojedyncze drzewa – głównie dęby, osiki i brzozy oraz ciepłolubne zakrzewienia z rzędu *Rhamno-Prunetalia* z tarniną *Prunus spinosa*, głogiem jednoszyjkowym *Crataegus monogyna* i czereśnią ptasią *Prunus (Cerasus) avium*. Zbiorowiska żyznych grądów subkontynentalnych oraz buczyn (buczyny karpackiej) stanowiły dawniej naturalną pokrywę roślinną tego obszaru. Do dziś lasy zachowały się w postaci niewielkich kompleksów na wierzchołkach, jako fragmenty subkontynentalnych grądów odmiany wołyńskiej – lasy lipowo-grabowodębowe *Tilio-Carpinetum* oraz buczyn z jodłą – *Dentario glandulosae-Fagetum carpaticum*. Przyrodnicze siedliska odpowiadające tym zespołom leśnym mają status chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (wymienione w załączniku I do tej Dyrektywy).

Świat zwierząt na analizowanym obszarze kształtowany jest przede wszystkim poprzez czynniki antropogeniczne, głównie rolnictwo. Występujące w omawianym obszarze zwierzęta są charakterystyczne dla dominującego tu krajobrazu rolniczego – krajobrazu pól uprawnych z pojedynczymi drzewami na śródpolnych miedzach i przy drogach. Innymi ważnymi czynnikami wpływającymi na zasięg i liczebność populacji gatunków fauny są położone w bliskim sąsiedztwie analizowanych obszarów większe kompleksy leśne często objęte ochroną prawną. Od wschodu analizowany obszar sąsiaduje z większym kompleksem leśnym od pozostałych stron z większymi fragmentami pól uprawnych i łąkami. Powyższe uwarunkowania sprzyjają migracjom zwierząt stanowiąc cenne korytarze ekologiczne. Liczną grupę ssaków stanowią gryzonie związane głównie z krajobrazem rolniczym i siedliskami ludzkimi. Do najczęściej spotykanych należą: mysz polna *Apodemus agrarius*, mysz domowa *Mus musculus*, szczur wędrowny *Rattus norvegicus*, badyłarka *Micromys minutus*. Spośród gryzoni związanych ze środowiskiem leśnym występuje nornica ruda *Clethrionomys glareolus*, mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus*, mysz leśna *Apodemus flavicollis*, wiewiórka *Sciurus vulgaris*.

W pobliskich lasach i zadrzewieniach oraz na polach występują ssaki owadożerne – jeż *Erinaceus europaeus*, kret *Talpa europaea*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus* i ryjówka malutka *Sorex minutus*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, zębielek białawy *Crocidura leucodon*, zajęczokształtne – zajęc szarak *Lepus europaeus*, jak również drapieżne licznie reprezentowane przez lisa *Vulpes vulpes*, kunę leśną *Martes martes* i kunę domową *M. foina* oraz gronostaja *Mustela erminea*. Występowanie na omawianym obszarze gminy małych i dużych ssaków kopytnych związane jest przede wszystkim z dużymi kompleksami leśnymi. Najliczniej występuje sarna *Capreolus capreolus*, której miejscem bytowania stały się tereny pogranicza pól i lasów oraz dzik *Sus scrofa*. Zwierzęta te doskonale zaadaptowały się w analizowanym obszarze żerując na polach i łąkach a niewielkie kompleksy leśne stanowią lokalny korytarz migracyjny. Występowanie jelenia europejskiego *Cervus elaphus* zostało stwierdzone jedynie w większych kompleksach leśnych znajdujących się poza obszarem opracowania.

5. Obszary, obiekty i gatunki chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 poz. 1478), do form ochrony przyrody należą: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Natura 2000 stanowi sieć obszarów chronionych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego. W skład sieci Natura 2000 wchodzi Obszary Specjalnej Ochrony (OSO) wyznaczane na podstawie Dyrektywy Ptasiej oraz Specjalne Obszary Ochrony (SOO) wyznaczane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej.

Na obszarze Ułhówek występują obszary objęte ochroną prawną w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000: „Tarnoszyn” PLH060100, „Zlewnia Górnej Huczwy” PLB060017 i „Dolina Szyszły” PLB060018.

Obszar „Tarnoszyn” (PLH060100) stanowią trzy enklawy położone w dwóch przy granicznych kompleksach lasów leśnictwa Tarnoszyn. Kompleksy leśne otoczone są polami. Teren jest płaski, gleby bardzo żyzne. Obszar ten wyznaczony został w celu ochrony typowo wykształconych grądów subkontynentalnych w odmianie wołyńskiej i grądów środkowoeuropejskich, najstarszych drzewostanów z dominacją dębu bezszypułkowego, ciepłolubnych dąbrów z bogatym środowiskiem obuwika pospolitego, ich runa z gatunkami charakteryzującymi styczne oraz zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych. Występuje tutaj również 8 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (w tym muchołówka białoszyja) oraz 3 gatunki motyli z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Obszar „Zlewni Górnej Huczwy” (PLB060017) obejmuje zlewnię górnego biegu rzeki Huczwy oraz dwa kompleksy stawów rybnych: w Łaszczowie i Zimnie. Łąki w dolinie rzeki i jej dopływów są w dużym stopniu zmeliorowane i użytkowane jako łąki kośne. Występują tu również rozległe turzycowiska, niewielkie starorzecza i pasy zakrzaczeń. Niewielkie fragmenty zlewni ulegają powtórnemu zabagnieniu. W stawach prowadzi się intensywną hodowlę ryb. Na obszarze występują 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Jest to bardzo ważna ostoja derkacza, zielonki i dzięcioła białoszyjnego, a w okresie lęgowym również bąka i bączka.

„Dolina Szyszły” (PLB060018) obejmuje dolinę rzeki Szyszły od wsi Zawady na zachodzie (teren sąsiedniego arkusza), po wieś Tarnoszyn na wschodzie. Teren w części jest użytkowany ekstensywnie, w części nieużytkowany. Znajdują się tu dobrze zachowane, rozległe łąki zmiennowilgotne, rzadkie zbiorowiska szuwaru kłociowego i marzycy rudej oraz dobrze wykształcone, bogate florystycznie torfowiska węglanowe. Łącznie występuje tu 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I i 6 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ten jest istotny dla zachowania lipiennika Loesela. Znajduje się tu również jedno z czterech stanowisk występowania starca wielkolistnego w Polsce. Stwierdzono tu obecność co najmniej 15 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto 9 spośród stwierdzonych tu gatunków zostało zamieszczonych na liście zagrożonych ptaków w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Jest to jedna z dziesięciu najważniejszych ostoi dubelta w Polsce, a także miejsce sporadycznego występowania wodniczki.

6. Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Ułhówek

Stan zasobów środowiska został szczegółowo omówiony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ułhówek oraz w opracowaniu ekofizjograficznym, które jest opracowaniem podstawowym. Ekofizjografia obejmuje rozpoznanie, charakterystykę i diagnozę stanu oraz funkcjonowanie środowiska, wstępną prognozę dalszych zmian przy dotychczasowym użytkowaniu

i zagospodarowaniu, określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno - przestrzennej, w tym możliwości rozwoju i ograniczeń, przydatność poszczególnych terenów dla różnych funkcji użytkowych, wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska.

Analiza ekofizjografii podstawowej wskazuje na następujące uwarunkowania dla obszarów objętych zmianą miejscowego planu:

- a) obowiązek ochrony powierzchni ziemi i gleb przed degradacją fizyczną oraz przeznaczaniem gleb wysokich klas bonitacyjnych na cele budowlane,
- b) obowiązek ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych oraz wód powierzchniowych, w tym zwiększenia retencji wód oraz obowiązek ochrony zlewni górnej Huczwy,
- c) obowiązek ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami gazowymi i pyłowymi oraz ochrony przestrzeni przed hałasem,
- d) obowiązek ochrony i kształtowania mikroklimatu korzystnego dla ludzi,
- e) obowiązek ochrony przeciwpowodziowej (wyłączenie z zabudowy terenów dolin rzecznych przyjmujących wody roztopowe i opadowe oraz osi dolin stanowiących linie spływu wód okresowych),
- f) obowiązek ochrony funkcji ekologicznych terenów aktywnych biologicznie oraz bioróżnorodności na poziomie ekosystemowym, siedliskowym i gatunkowym,
- g) obowiązek ochrony naturalnych i półnaturalnych biocenoz oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- f) obowiązek ochrony zasobów kulturowych, w tym zabytków kultury,
- i) obowiązek ochrony harmonijnego krajobrazu rolniczego (dostosowanie obiektu do skali i charakteru krajobrazu, likwidacja lub osłona obiektów dysharmonijnych) oraz punktów i panoram widokowych.

6.1. Powietrze

Zanieczyszczenia emitowane do atmosfery powodują zmianę jej naturalnego składu chemicznego, struktury termicznej i zakłócają bilans promieniowania słonecznego, stwarzając zagrożenie dla ludzi i środowiska. W związku z czym konieczne jest systematyczne kontrolowanie stanu czystości powietrza.

Na terenie Ułhówka nie prowadzi się monitoringu stanu jakości powietrza oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń. Do oceny stanu aerosanitarnego przyjęto dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie na podstawie „Oceny jakości powietrza w województwie lubelskim za 2021 rok”. Wyniki oceny są podstawą do planowania działań naprawczych na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których wartości kryterialne są przekraczane. Podstawę klasyfikacji stref stanowiły pomiary wykonane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2021 r., jako metody uzupełniające wykorzystano wyniki modelowania i obiektywne szacowanie. Ocena wykazała przekroczenie średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II (20 µg/m³) w obu strefach województwa lubelskiego: Aglomeracji Lubelskiej i strefie lubelskiej. Strefy te zaliczono do klasy C1. Według dodatkowego kryterium dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} - faza I (25 µg/m³) ww. strefy województwa lubelskiego zaliczono do klasy A. Ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM₁₀ strefy: Aglomerację Lubelską i strefę lubelską zakwalifikowano do klasy C.

Dla obu stref: Aglomeracji Lubelskiej i strefy lubelskiej, objętych obowiązkiem oceny i klasyfikacji pod względem zanieczyszczenia ozonem wg kryteriów ochrony zdrowia, uzyskano: klasę A - ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego, klasę D2 - ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego.

W odniesieniu dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, metali oznaczanych w pyłe zawieszonym PM10 (ołowiu, arsenu, kadmu oraz niklu) według kryteriów ochrony zdrowia obie strefy województwa lubelskiego (Aglomeracja Lubelska i strefa lubelska) zaliczone zostały do klasy A. Oznacza to, że na obszarze województwa lubelskiego nie wystąpiły przekroczenia poziomów dopuszczalnych /docelowych dla tych zanieczyszczeń

Zgodnie z klasyfikacją dla kryterium ochrony roślin dla poziomu docelowego dla ozonu strefa lubelska została zaliczona do klasy A. Ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu strefę lubelską zaliczono do klasy D2. Ze względu na pozostałe zanieczyszczenia (dwutlenek siarki i tlenki azotu) według kryterium ochrony roślin strefa lubelska zaliczona została do klasy A, o poziomach stężeń nie przekraczających poziomów dopuszczalnych. Na podstawie wyników rocznej oceny jakości powietrza, strefy, w których nastąpiło przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego dla ocenianego zanieczyszczenia zaliczono do klasy C, strefy o poziomach nie przekraczających obowiązujących kryteriów oceny zaliczono do klasy A. Zaliczenie strefy do klasy C wymaga prowadzenia określonych działań, mających na celu osiągnięcie odpowiednich poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu. Należy do nich opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza (POP). Analiza wyników pomiarów jakości powietrza wskazuje na utrzymujące się na terenie województwa lubelskiego przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W porównaniu do roku 2020 stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na wszystkich stanowiskach nieznacznie wzrosły i przekraczały poziom docelowy. Średnioroczne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w stosunku do roku 2020 na większości stanowisk pomiarowych wzrosły, a w przypadku pyłu PM10 zwiększyła się także liczba dni z przekroczeniami dobowego poziomu dopuszczalnego. Począwszy od roku 2019 na terenie całego województwa nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10. Natomiast w 2021 r. na dwóch stanowiskach został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM2,5 faza II, zaś w 2020 r. przekroczenia nie odnotowano, co wskazuje na pogorszenie się jakości powietrza w roku oceny. Wykazane w ocenie pogorszenie się jakości powietrza w znacznej mierze związane było z warunkami meteorologicznymi występującymi w sezonie jesienno-zimowym, gdy wzrasta emisja tych zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego. Rok 2021 był chłodniejszy od poprzedniego, co spowodowało zwiększoną emisję z indywidualnego ogrzewania budynków. Od wielu lat w obu strefach województwa nie odnotowuje się przekroczeń zanieczyszczenia powietrza dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Największym problemem w skali województwa pozostaje zanieczyszczenie powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10, szczególnie w sezonie grzewczym. Główną przyczyną występowania przekroczeń jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym sprzyjają kumulacji zanieczyszczeń. Wyznaczone obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w porównaniu do roku 2020 r. uległy powiększeniu, liczba ludności narażonej na ponadnormatywne stężenie tego zanieczyszczenia utrzymywała się na podobnym poziomie. W ocenie jakości powietrza za rok 2021 r. ze względu na wystąpienie przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) po raz pierwszy zostały wyznaczone obszary przekroczeń dla tego zanieczyszczenia. Skutkuje to koniecznością opracowania i realizacji Programu Ochrony Powietrza zarówno w odniesieniu do Aglomeracji Lubelskiej jak i strefy lubelskiej.

Gmina Ulhówek, podobnie jak województwo lubelskie, znajduje się pod wpływem dominującej zachodniej cyrkulacji mas powietrza. Sprzyja to napływowi zanieczyszczeń z dalszych odległości, w tym z terenów uprzemysłowionych zachodniej i południowej Polski. Napływ mas powietrza z zachodu ma duży udział w ładunkach wnoszonych z opadami do podłoża na terenie Gmin. Ponadto, aktualnie brak jest wiedzy na

temat oddziaływań jakie niesie za sobą wojna za granicą Ukrainy. Przewiduje się, że oddziaływania te mogą wpływać na jakość stanu powietrza gmin przygranicznych.

Zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Ułhówek pochodzą z następujących źródeł:

- **niska emisja (punktowa)** – jest to emisja szkodliwych substancji oraz pyłów powstających w procesach spalania w gospodarstwach domowych, obiektach handlu, usług, użyteczności publicznej oraz produkcyjnych. Zdecydowaną rolę odgrywa tutaj zarówno spalany surowiec (w przypadku gminy Ułhówek jest to najczęściej węgiel kamienny), jak również stan techniczny urządzeń grzewczych. Dodatkowym problemem jest spalanie odpadów powstających w gospodarstwach domowych, przy czym trudno jest jednoznacznie określić jak wielka jest skala tego problemu. Spalanie odpadów komunalnych powoduje, dodatkowo emisję szczególnie szkodliwych dla ludzi związków chemicznych, takich jak dioksyny, czy furany.
- **emisja komunikacyjna (liniowa)** – na jakość powietrza w gminie mają wpływ drogi powiatowe, na których może wystąpić wzmożony ruch i okresowe przekroczenie zanieczyszczenia powietrza.

Na obszarze gminy występuje ogólna tendencja do poprawy stanu higieny atmosfery.

6.2. Hałas (klimat akustyczny)

Hałas jest niepożądanym dźwiękiem spowodowanym ludzką działalnością. Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska hałasem są dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz niezależnie od źródła jak i czasu trwania. Hałas należy rozumieć jako zanieczyszczenie lub uciążliwość i z tego tytułu powinien być kontrolowany oraz powinny być podejmowane przeciwdziałania zanieczyszczeniom.

W związku z tym określone są odpowiednie standardy, a użytkownicy środowiska i organy władzy zostali zobowiązani do osiągania odpowiednich stanów akustycznych środowiska.

Ocena stanu akustycznego środowiska obejmuje wszystkie źródła hałasu powstałego wskutek emisji lub w inny sposób. Podstawą oceny są dopuszczalne poziomy hałasu określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.). Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany ludzką działalnością można podzielić na dwa strumienie:

- hałas komunikacyjny – wytwarzany przez pojazdy samobieżne i ciągnione poruszające się po drogach lub po szynach,
- hałas przemysłowy - wytworzony przez pracujące urządzenia, instalacje. Do tej grupy można zaliczyć również dźwięki wytwarzane przez instalacje emisyjne celowe (np. nagłośnienia).

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Ułhówek jest hałas komunikacyjny. Ciągły wzrost ilości pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, braku obwodnic miejskich, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym. Klimat akustyczny w gminie kształtują głównie drogi powiatowe, którymi odbywa się ruch tranzytowy pojazdów ciężarowych i osobowych natomiast w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o niewielkim zasięgu oddziaływania na środowisko.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla zabudowy zagrodowej wynoszą: 55 dB (A) w porze dnia (6-22) i 45 dB (A) w porze nocy (22-6) wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112).

W związku z realizacją zmiany miejscowego planu przewiduje się, że emisję hałasu będą powodowały źródła stacjonarne oraz źródła ruchome, szczególnie na etapie prowadzonych prac przygotowawczych inwestycji (hałas nieciągły o zróżnicowanej dynamice), związanych z ich budową.

6.3. Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych

Klasyfikacja stanu ekologicznego oparta jest na ocenie biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych elementów jakości. Elementy hydromorfologiczne i fizykochemiczne określone są mianem elementów wspierających. Ocena stanu wód jest przeprowadzona w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. . Przy ocenie stanu wód w obszarach chronionych dodatkowo dokonano oceny spełnienia wymagań, ustalonych dla tych obszarów w odrębnych przepisach.

Gmina znajduje się w obrębie następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) :

- Bug od granicy państwa do Wełnianki RW200012267143159 ,
- Rzeczycza do granicy państwa wraz z Dopływem spod Oserdowa do granicy państwa RW2000062671414839,
- Kanał Rokitna RW200015267142149.

Województwo lubelskie charakteryzuje się dość dużym zróżnicowaniem warunków środowiskowych wynikającym m. in. z położenia geograficznego, wysokości bezwzględnej, geologii i morfologii terenu, w związku z czym na obszarze województwa zidentyfikowano 12 typów abiotycznych rzek, charakterystycznych zarówno dla krajobrazu wyżynnego jak i nizinnego.

Perspektywicznie, jakość wód powierzchniowych i podziemnych w obszarze gminy uwarunkowana jest kompleksowym rozwiązaniem problemów gospodarki wodno- ściekowej oraz zdolnością środowisk wodnych do samooczyszczania się.

Stan czystości wód podziemnych

Na terenie województwa lubelskiego wody podziemne związane są z trzema piętrami wodonośnymi: czwartorzędowymi, górnokredowymi i trzeciorzędowymi. Dominują wody kredowe stanowiące 74% zasobów wody, czwartorzędowe stanowią 16% zasobów, a trzeciorzędowe 9% zasobów. Gmina Ulhówek należy do regionu hydrogeologicznego lubelsko – podlaskiego. Utwory kredowe o miąższości kilkuset metrów przykryte są pokrywą osadów czwartorzędowych. Strop kredy w okolicach 1 km na zachód od Kurowa wznosi się na wysokość ok. 130 – 150 m p.p.g. Czwartorzęd reprezentowany jest tu przez osady plejstocenu o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Wykształcony jest głównie z utworów lessopodobnych oraz utworów piaszczystych i glin. Utwory kredy zalegają pod kilkunastometrową warstwą utworów gliniastych i piaszczystych. Poziom wodonośny kredowy występuje tu w szczelinach i spękaniach wapieni i margli górnokredowych. Głównym poziomem użytkowym są utwory kredowe. Poziom wodonośny kredowy występuje w spękanych marglach, wapieniach, gezach, opokach i piaskowcach. Są to skały lite, więc wody podziemne mają charakter szczelinowy. Szczeliny są głównie pochodzenia tektonicznego, a grubość strefy spękań wynosi od 40 – 100 m. Zasilanie poziomu wodonośnego kredowego odbywa się wielokierunkowo, poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, liczne i rozległe okna hydrogeologiczne z poziomu wodonośnego czwartorzędowego, a także przez połączenie w dolinach rzecznych z wodami powierzchniowymi.

Obszar gminy leży w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 407 „Niecka Lubelska” (Lublin).

Wody podziemne należą do zasobów odnawialnych. Stanowią one głównie źródło zaopatrzenia ludności w wodę socjalno – bytową oraz przemysł w wodę socjalną i produkcyjną. Charakteryzują się one dobrą

jakością, przy stosunkowo wysokiej twardości i podwyższonej zawartości związków żelaza. Stąd też potrzeba uzdatniania ujmowanej przez studnie wiercone wody w tym zakresie przed jej skierowaniem do rozbioru. Cechuje je także niska mineralizacja ogólna. Są to wody infiltracyjne, lekko zasadowe z niewielką ilością chlorków i siarczanów. Do poprawy jakości tej wody przyczynia się montowanie w stacjach uzdatniania wody urządzeń uzdatniających (odżelaziaczy, odmanganiaczy). Na terenie gminy występują wody podziemne wysokiej jakości. Dobra jakość wód podziemnych, czerpanych dla celów komunalnych świadczy o braku istotnych zagrożeń dla tych wód, jak również o dobrej izolacji podłoża. Jednak istniejący związek hydrauliczny pomiędzy wodami czwartorzędowymi, a wodami kredowymi (warstwowo – szczelinowy) przypomina o dużej wrażliwości wód podziemnych na zanieczyszczenia, niezależnie od tego, iż ich jakość nie budzi zastrzeżeń.

6.4. Powierzchnia ziemi i gleby

Powierzchnia ziemi i gleby nie ulegają znaczniejszej degradacji. Zjawisko erozji wodnej występuje sporadycznie i w niewielkim natężeniu. Zakwaszenie gleb oraz braki fosforu, magnezu, potasu i mikroelementów są wynikiem błędów agrotechnicznych. W obszarze gminy Ulhówek nie prowadzono badań gleb na zawartość metali ciężkich oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

6.5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Wśród oddziaływań szkodliwych dla środowiska i człowieka identyfikuje się promieniowanie niejonizujące, w otoczeniu linii energetycznych wysokiego napięcia o napięciu znamionowym 110 kV, 220 kV i 400 kV, dla których obserwuje się natężenia przekraczające 1 kV/m, przy czym pod liniami 110 kV zasięg natężenia jest niewielki.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, pomiary pól elektromagnetycznych w otoczeniu linii elektroenergetycznych wykonuje się dla linii o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV lub instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz. Szczególnej ochronie podlegają obszary zabudowy mieszkaniowej, a także obszary, na których zlokalizowane są szpitale, żłobki, przedszkola, internaty.

Na obszarze opracowania brak jest stacji radiowych, telewizyjnych, stacji bazowych telefonii komórkowej, a lokalizacja najbliższych wyklucza możliwość negatywnego wpływu natomiast przez obszar opracowania przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV. Z uwagi na klasy przeznaczenia terenów w zmianie planu nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.

6.6. Biocenozy

Funkcjonowanie człowieka w środowisku oparte na korzystaniu z jego zasobów oraz przekształcaniu polegającym na dostosowywaniu do swoich potrzeb spowodowało negatywne zjawiska w środowisku naturalnym, w tym w biocenozach, takie jak:

- przekształcenie naturalnych zbiorowisk roślinnych (lasów, łąk) na grunty orne wykorzystywane w produkcji rolnej, ograniczyło zasadniczo obszar występowania biocenoz o charakterze naturalnym,
- przekształcenie dolin cieków wodnych i równin denudacyjnych z gęstą często siecią wód powierzchniowych, powodujące zmiany w stosunkach glebowo — wodnych i osuszanie terenów, a tym samym obniżanie poziomu wód podziemnych i w konsekwencji zmiany siedliskowe powodujące przekształcenia naturalnych biocenoz,

- zmiany w strukturze nasadzeń hodowanych drzewostanów, nie zawsze odpowiadające naturalnym warunkom siedliskowym,
- zanieczyszczenie środowiska, a zwłaszcza wód powierzchniowych odprowadzaniem nie oczyszczonych ścieków, spływy nawozów i środków ochrony roślin z pól, zanieczyszczenie lasów i nieużytków odpadami (tzw. dzikie wysypiska śmieci) oraz powietrza gazami negatywnie oddziałujące na biocenozy lub lokalnie stwarzające zagrożenia.

Obecnie biocenozy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym (lasy, użytki zielone, wody) występują na 80% powierzchni gminy Ulhówek. Stan zachowania fitocenozy i zoocenozy jest dobry.

6.7. Zakres przekształceń środowiska

Przekształceniom są poddawane następujące składniki środowiska:

- powierzchnia ziemi w wyniku wylesienia, zagospodarowania rolniczego i zabudowy, uruchomienia procesów erozji w obszarach z pokrywą lessową, eksploatacji surowców naturalnych, budowy dróg, rowów melioracyjnych itp.,
- fitocenozy i zoocenozy naturalne w wyniku wylesień oraz melioracji i zagospodarowania pomelioracyjnego jako przekształcone w biocenozy półnaturalne lub agrocenozy,
- mikroklimat w wyniku zmniejszenia powierzchni lasów, obniżenia poziomu wód w dolinach, zabudowy dolin rzecznych, suchych dolin i ich wylotów oraz emisji zanieczyszczeń gazowych, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery,
- krajobraz naturalny w wyniku działalności człowieka (zabudowa i użytkowanie rolnicze przestrzeni) przekształcił się na znacznym obszarze w krajobraz antropogeniczny (naturalno-kulturowy i kulturowy),
- powiązania funkcjonalno-przyrodnicze w wyniku zabudowy dolin pełniących funkcje korytarzy ekologicznych oraz przecinania poprzecznego korytarzy dolinnych drogami.

6.8. Zakres degradacji zasobów środowiska

Degradacji ulegają następujące komponenty środowiska:

- wody powierzchniowe i podziemne na skutek przenikania na znacznych obszarach do wód zanieczyszczeń antropogenicznych (ścieki bytowe), w tym z rolniczej przestrzeni produkcyjnej (nawozy i środki chemicznej ochrony roślin) oraz z koron dróg,
- powietrze atmosferyczne na skutek znacznej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z tradycyjnych palenisk i kotłowni węglowych – brak sieci gazowej w części obszaru gminy oraz emisji zanieczyszczeń gazowych z silników samochodowych i hałasu komunikacyjnego z dróg (duże ubytki w zadrzewieniach przydrożnych lub ich brak),
- powierzchnia ziemi i gleby na skutek erozji wodnej oraz wadliwego układu pól i dróg rolniczych (wzdłuż stoków),
- zbiorowiska roślinne na skutek sukcesji naturalnej (zbiorowiska torfowiskowe) lub wadliwej gospodarki (lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa),
- klimat akustyczny wzdłuż dróg publicznych, na skutek stałego wzrostu ruchu na drogach,
- mikroklimat na skutek emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu drogowego i przemysłowego, promieniowania elektromagnetycznego,
- krajobraz kulturowy, na skutek wprowadzania zabudowy obcej dla lokalnych tradycji.

6.9. Odporność środowiska przyrodniczego na degradację

Odporność środowiska przyrodniczego na degradację jest w obszarze gminy zróżnicowana. Małą odporność mają: lasy na siedliskach borowych na presję rekreacyjną oraz zanieczyszczenia powietrza, gleby wytworzone z lessów na erozję wodną, zwłaszcza na stokach o nachyleniu przekraczającym 15%, siedliska hydrogeniczne na zmiany stosunków wodnych /nadmierne przesuszenie prowadzi do nieodwracalnych zmian/, wody powierzchniowe na zanieczyszczenia antropogeniczne

/zakłócenie naturalnych procesów w ekosystemach wodnych przy obecnym stanie wód poważnie ogranicza proces samooczyszczania się wód/, wody podziemne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Większą odporność na presję turystyczną i zanieczyszczenie powietrza mają lasy liściaste, a jednocześnie największą zdolność do regeneracji mają zbiorowiska leśne. Procesy te w sposób naturalny przebiegają wolno. Brakiem zdolności do regeneracji cechują się zbiorowiska kserotermiczne.

Regeneracja wód i powietrza może następować tylko w sytuacji zmniejszania emisji zanieczyszczeń antropogenicznych do atmosfery i do środowisk wodnych, natomiast regeneracja powierzchni ziemi i gleb przez odpowiednie zabiegi techniczne i ekologiczne oraz zabiegi agrotechniczne.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 poz. 1478) w obszarze zmiany miejscowego planu

Budowa elektrowni słonecznej jest zaliczana do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Od lokalizacji inwestycji w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych i kulturowych zależy czy merytoryczne organy uznają brak potrzeby sporządzania raportu oddziaływania na środowisko czy też nakażą sporządzenie raportu.

Obszar objęty zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ulhówek zlokalizowany jest poza terenami parków narodowych, rezerwatów przyrody, korytarzy ekologicznych i parków krajobrazowych.

7.1. Obszary NATURA 2000

Obszar zmiany miejscowego planu położony jest poza granicami obszarów NATURA 2000 natomiast bezpośrednio sąsiaduje z obszarem PLH060100 Tarnoszyn i PLB060018 Dolina Szyszły.

1) PLH 060100 Tarnoszyn

Obszar ochrony siedlisk Tarnoszyn zajmuje powierzchnię 368,09 ha. Obszar ten obejmuje grądy subkontynentalne, w których oprócz graba dominuje dąb. Oprócz grądów na terenie obszaru występują łąki trzęślicowe i ciepłolubne dąbrowy. Na tym terenie występuje rzadka chroniona roślina obuwik pospolity. Na terenie obszaru Tarnoszyn występuje co najmniej 8 gatunków ptaków z I załącznika Dyrektywy Ptasiej.

2) PLB060018 Dolina Szyszły

Ostoja leży w makroregionie Wyżyna Wołyńska, mezoregionie Równina Bełzka. Położona jest przy granicy z Ukrainą. Obejmuje dolinę małej rzeki Szyszły, dopływu Ruczycy. Większość doliny została zmeliorowana, a rzeka płynie wąskim korytem. Z powodu zaniechania gospodarki łąkowej dolina ulega procesowi wtórnego zabagnienia. Dominującym elementem krajobrazu są łąki i pastwiska na torfowiskach niskich (węglanowych), zajmujące ponad połowę powierzchni doliny. Większość użytków rolnych jest porzucona i zarasta krzewami. Zakrzaczenia rosną także na brzegach rzeki i wzdłuż niekonserwowanych rowów melioracyjnych, występują również płatami w całej dolinie, zajmując znaczną powierzchnię. Poza nieużytkowanymi łąkami rozwijają się tu również torfowiska niskie w wyrobiskach pozostałych po eksploatacji torfu. W okolicy Dynisk Starych zlokalizowany jest niewielki kompleks stawów. W południowo-wschodniej części ostoi znajduje się średniej wielkości kompleks leśny, z dominującymi dębem i sosną w randze grądu subkontynentalnego. Zabudowa w tym regionie jest rozproszona - występuje na obrzeżach ostoi.

Do siedlisk i typów użytkowania gruntów w ostoi należą lasy i zadrzewienia -20%, łąki i pastwiska -60%, inne tereny rolne -2%, mokradła -15%, zbiorniki wodne i ciekі -2%, inne -1%.

W ostoi występuje 137 gatunków ptaków (117 lęgowych), z czego 30 wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (30 lęgowych), zaś 15 ujętych jest w Polskiej czerwonej księdze zwierząt (8 lęgowych). Ponadto, z ciekawych gatunków widziano w ostoi: orzełka, gadożera i kobczyka.

Ostoja jest miejscem występowania rozległych łąk, w tym zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, łąk użytkowanych ekstensywnie, fragmentów łąk niskoturzycowych (siedliska z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej) i towarzyszących im gatunków roślin, m.in. staroduba łąkowego i lipiennika Loesela (gatunki z Zał. II Dyrektywy Siedliskowej). W lesie dominują grądy subkontynentalne z dobrze zachowanymi fragmentami starodrzewu. Spośród zwierząt na szczególną uwagę zasługuje suseł perełkowany mający swe kolonie w śróddolinkowych wywyższeniach. Ostoja stanowi również ostoję kumaka nizinnego, bobra europejskiego i wydry.

Kluczowe zagrożenie w ostoi to ciągłe przesuszanie doliny wskutek funkcjonującego systemu melioracji szczegółowych, potęgowane budową stawów, a także zalesianie i zaorywanie doliny. Inne ważne zagrożenia w ostoi to: nieodpowiednio prowadzona gospodarka leśna - wyrąb starodrzewi i drzew dziuplastych oraz usuwanie martwego drewna z lasu, niedostosowane do biologii ptaków terminy prowadzenia zabiegów w leśnictwie i rolnictwie, zaniechanie gospodarowania na łąkach, sukcesja roślinności, planowana lokalizacja elektrowni słonecznej. Działania ochronne powinny skupiać się na prowadzeniu inwentaryzacji oraz monitoringu ptaków oraz zagrożeń ze strony kluczowych działań człowieka - gospodarki rolnej i leśnej.

7.2. Użytki ekologiczne – nie dotyczy

7.3. Pomniki przyrody – nie dotyczy

7.4. Chronione grunty rolne i leśne

Cały teren objęty zmianą planu położony jest w granicach gruntów klasy RIVa, RIVb, RV i S-RIVb i nie wymaga zmiany przeznaczenia gruntów rolniczych lub leśnych na nierolnicze i nieleśne.

7.6. Zagrożenia erozją – nie dotyczy

7.7. Obszary lecznictwa uzdrowiskowego, uzdrowisk i obszary chronione uzdrowiskowe – nie dotyczy

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich realizacji w zmianie miejscowego planu

W projektowanym dokumencie zmiany miejscowego planu uwzględnione zostały cele i zadania z zakresu ochrony środowiska, wynikające z dokumentów ustanowionych na mocy porozumień międzynarodowych oraz innych dyrektyw Unii Europejskiej.

Polityka środowiskowa UE jest oparta na programach działań definiujących cele priorytetowe, które mają zostać osiągnięte w wyznaczonych okresach. Obecny, siódmy z kolei program obejmujący okres do 2020 r. został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej w listopadzie 2013 r. Celem programu w zakresie środowiska naturalnego (EAP) jest wzmocnienie wysiłków na rzecz ochrony kapitału naturalnego, zdrowia i dobrostanu społecznego oraz stymulowanie rozwoju i innowacji opartych na zasobooszczędnej, niskoemisyjnej gospodarce przy uwzględnieniu naturalnych ograniczeń środowiska naturalnego. Wspólna strategia wyznacza kierunki przyszłych działań instytucji unijnych i państw członkowskich, które razem ponoszą odpowiedzialność za wdrożenie i realizację celów priorytetowych. Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska formułuje VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego, przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE

w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. UE. L Nr 354, str. 171 z dnia 20 listopada 2013 r.).

Zgodnie z Art. 2 do celów priorytetowych należą:

- 1) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- 2) przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- 3) ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- 4) maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa;
- 5) doskonalenie bazy wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska;
- 6) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz podjęcie kwestii ekologicznych efektów zewnętrznych;
- 7) lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki;
- 8) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- 9) zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

Kluczowym dokumentem kierującym się zasadą zrównoważonego rozwoju Polski jest “ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej**” stanowiąca strategię rozwoju, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.). PEP2030 został opracowany w związku z przyjęciem przez Radę Ministrów nowej średniookresowej strategii rozwoju kraju – **Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)** i stanowi do-precyzowanie i operacjonalizację jej zapisów w obszarze środowiska. Do dokumentów istotnych z punktu widzenia PEP2030 należą: Agenda Zrównoważonego Rozwoju 2030, Ramowa Dyrektywa Wodna EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Konwencja Klimatyczna, w tym Porozumienie paryskie, Konwencja o Różnorodności Biologicznej i Konwencja o Pustynnieniu, Europejska Konwencja Krajobrazowa, Siódmy ogólnounijny program działań w dziedzinie środowiska (7EAP), Pakt Amsterdamski: Agenda Miejska dla Unii Europejskiej (Amsterdam 2016), Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności, Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), Krajowa Polityka Miejska 2023, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (wraz z aktualizacjami), Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020, Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022, Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2015–2020, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, Krajowy program ochrony wód morskich Program wodno-środowiskowy kraju (aktualizacja).

Do nadrzędnych celów średniookresowych PEP2030 należą:

- 1) zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie ,
- 2) gospodarowanie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- 3) przeciwdziałanie zmianom klimatu i klęskom żywiołowym, poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz ochrona zasobów wodnych przed degradacją,
- 4) poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu ,
- 5) rozwój innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku.

Szczegółowe cele obejmują:

- 1) zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,
- 2) racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- 3) racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,
- 4) rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego,
- 5) przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- 6) zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- 7) racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- 8) poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- 9) dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych (Dyrektywy LCP i Dyrektywę CAFE),
- 10) utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- 11) dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe, stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

Istotnym z punktu widzenia projektowanych zmian miejscowego planu na terenie gminy Ulhówek, jest **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego**, przyjęty uchwałą Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. Wyznaczone w nim generalne cele i priorytety rozwoju województwa lubelskiego są pochodną ustaleń Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Do wiodących zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym w PZPWL uwzględnia się zasadę przezorności ekologicznej, zasadę kompensacji ekologicznej, zasadę minimalizowania kolizji i konfliktów przestrzennych.

Główne cele polityki przestrzennej województwa lubelskiego w zakresie ochrony środowiska zakładają: wzbogacanie i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń, utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, zintegrowana ochrona jakości środowiska życia człowieka, wzmocnienie stabilności środowiska przyrodniczego.

Do celów szczegółowych należą: zabezpieczenie potrzeb wodnych regionu, harmonijne gospodarowanie przestrzeni krajobrazowej, powiększanie zasobów leśnych, ochrona i wykorzystanie naturalnych zasobów uzdrowiskowych, utrzymanie walorów obszarów wyróżniających się szczególnymi cechami przyrodniczymi i krajobrazowymi, integrowanie regionalnego systemu obszarów chronionych z systemami krajowymi i europejskimi, przywrócenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarom zdegradowanym i o zniekształconych stosunkach ekologicznych, zwiększenie odporności środowiska na antropopresję oraz poziomu bezpieczeństwa przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi, zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ekosystemów w miastach.

9. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji zmiany miejscowego planu, teren pozostanie w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenów w projekcie miejscowego planu

W niniejszej prognozie ocenie poddaje się skutki wynikające z ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz skutki wpływu na środowisko, które może powodować realizacja ustaleń dokumentu z uwzględnieniem emisji do środowiska, wykorzystania zasobów środowiska oraz oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

	komponenty środowiska	oddziaływanie skutków zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1	powierzchnia ziemi i gleby	niekorzystne przekształcenia powierzchni ziemi nastąpią w trakcie wykonywania prac budowlanych (powstawanie odpadów materiałów budowlanych i nadmiaru ziemi); będą to działania krótkotrwałe związane z realizacją obiektów; w strefie budowy nastąpią niekorzystne zmiany struktury gleby oraz możliwość skażenia gleb np. substancjami ropopochodnymi (wycieki oleju, ropy, benzyny) i zanieczyszczenia odpadami; istnieje możliwość i konieczność zdjęcia humusu i zabezpieczenia, w celu wykorzystania go do rekultywacji placu budowy i urządzenia terenów zieleni; realizacja funkcji będzie oddziaływać negatywnie na powierzchnię ziemi i gleby na poziomie niskim, bezpośrednio i krótkoterminowo, natomiast w fazie eksploatacji negatywnie na poziomie niskim i stale
2	wody podziemne i powierzchniowe	na etapie sporządzenia projektu planu brak jest dokumentacji geotechnicznej podłoża; przewiduje się ewentualne zmiany stosunków wodnych (obniżenie poziomu wód gruntowych), które będą obejmować najbliższe otoczenie realizowanych obiektów; obszar zmiany mpzp leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 „Niecka Lubelska” (Lublin); realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia nie wiąże się z poborem wód dla potrzeb technologicznych lub komunalnych i wytwarzaniem ścieków (poza fazą budowy); panele fotowoltaiczne będą montowane punktowo do gruntu, bez budowy płyt fundamentowych, nie zmniejszają filtracji wód opadowych oraz nie ograniczają retencji powierzchniowej; potencjalna zabudowa gruntów, budowa elektrowni słonecznej nie zmieni istotnie bilansu wodnego (infiltracja zmniejszy się, a spływ powierzchniowy zwiększy się symbolicznie); zagrożeniem jakości wód podziemnych i powierzchniowych mogą być wyłącznie wycieki ropopochodne z silników maszyn budowlanych lub środków transportu (spływy powierzchniowe z terenów budowlanych oraz infiltracja z wodami opadowymi w głąb ziemi); plan ustala obowiązek postępowania z wodami opadowymi z terenów utwardzonych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego, co stanowi wystarczające rozwiązanie ochronne; oddziaływania na wody można zaliczyć do negatywnych na poziomie niskim
3	klimat	na etapie wykonywania prac budowlanych będzie mieć miejsce krótkotrwały wzrost zapylenia, wzrost hałasu powodowanego pracą ciężkiego sprzętu budowlanego i środków transportowych, wzrost emisji spalin silnikowych; pogorszą się w niewielkim zakresie warunki akustyczne i aerosanitarne; zmiany można zaliczyć do negatywnych niskich i krótkookresowych
4	zasoby naturalne (kopaliny)	teren opracowania leży poza udokumentowanymi złożami surowców naturalnych
5	powietrze	oddziaływania fazy budowy wynikać będą z emisji silnikowej samochodów

		i maszyn budowlanych; brak prawdopodobieństwa oddziaływań negatywnych znaczących (naruszenia ustalonych prawem standardów); oddziaływania na poziomie negatywnych słabych, krótkoterminowych
6	bioróżnorodność	teren lokalizacji funkcji nie obejmuje siedlisk przyrodniczych a agrocenozy, które są miejscem bytowania drobnej fauny polnej, oddziaływanie elektrowni słonecznej na zróżnicowanie fauny będzie minimalne i o niewielkim zasięgu przestrzennym; oddziaływania można zaliczyć do negatywnych słabych agrocenozy pełniące oprócz funkcji gospodarczych funkcje ekologiczne zostaną w trwały sposób wykluczone w obszarach przeznaczonych pod lokalizację elektrowni słonecznej i innych obiektów oraz dróg dojazdowych i placów manewrowych; są miejscem bytowania drobnej fauny polnej
7	zabytki i dobra materialne	na terenie objętym planem nie występują obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, ewidencji zabytków, stanowiska archeologiczne; miejscowy plan nie będzie też mieć wpływu na walory kulturowe w odniesieniu do tradycyjnych rozłogów pól; oddziaływanie można zaliczyć do negatywnych słabych
8	krajobraz	z uwagi na wysokość paneli około 4-5 m, nie stanowią one dominanty krajobrazowej; w przypadku otwarcia widokowego; w granicach planu oraz w jego sąsiedztwie występuje krajobraz przyrodniczo-kulturowy o typie wiejskim; krajobraz ocenia się jako średnio wrażliwy; oddziaływanie można zaliczyć do negatywnych słabych, krótkookresowych (faza budowy) i długookresowych lub stałych (faza funkcjonowania);
9	zdrowie ludzi	zmiana funkcji terenu polegająca na przeznaczeniu terenu użytkowanego rolniczo pod elektrownię słoneczną nie będzie generować znacznych potencjalnych obciążeń środowiska emisjami zanieczyszczeń, ani mieć znaczącego negatywnego wpływu na stan środowiska i zdrowie ludzi; nie nastąpi trwale lub długookresowe pogorszenie warunków akustycznych lub warunków aerosanitarnych w najbliższej zabudowie zagrodowej; uciążliwości fazy budowy będą krótkookresowe; brak też prawdopodobieństwa negatywnego wpływu na wody; oddziaływania fazy budowy i eksploatacji można zaliczyć do negatywnych słabych
10	obszary NATURA2000, korytarze ekologiczne	obszar objęty niniejszą zmianą miejscowego planu znajduje się poza obszarami chronionymi NATURA 2000 natomiast znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru „Tarnoszyn” PLH060100 i „Dolina Szyszły” PLB060018. Zmiana sposobu zagospodarowania przestrzeni jak i sposobu użytkowania obszaru objętego planem może przyczynić się zarówno do fragmentacji siedlisk, jak również zmiany sposobu wykorzystania terenu przez lokalne populacje zwierząt. Przeznaczenie gruntów użytkowanych rolniczo do celów pozarolniczych tj. na potrzeby elektrowni słonecznej, skutkuje zmniejszeniem areałów żerowiskowych ptaków drapieżnych, drobnych ptaków krajobrazu rolniczego, w tym również zmniejszeniem ich potencjalnych miejsc lęgowych, siedlisk drobnych ssaków, płazów, gadów i owadów. Ponadto, powoduje uszczuplenie terenów żerowiskowych zwierząt łownych, w tym fragmentację siedlisk i utrudnia migrację pomiędzy żerowiskami. Biorąc pod uwagę, że większość gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową, występujących rzadko w skali kraju i regionu nie przejawia zdolności do adaptacji w środowisku zmienionym antropogenicznie przedmiotowa inwestycja może negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Realizacja zamierzenia może prowadzić do ubytku siedlisk cennych przyrodniczo gatunków zwierząt i roślin objętych ochroną, w tym rzadkich przedstawicieli: bezkręgowców, herpetofauny, ornitofauny i teriofauny. Ulokowanie elektrowni słonecznej w kilku lokalizacjach wg projektu miejscowego planu w pewien sposób amortyzuje negatywne oddziaływania poprzez bezpośrednie sąsiedztwo terenów użytkowanych rolniczo.

Biorąc pod uwagę ustalenia miejscowego planu prognozuje się, że planowana elektrownia słoneczna może oddziaływać umiarkowanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

Ustalenia miejscowego planu w powiązaniu z regulacjami prawa o ochronie środowiska ograniczają możliwość lokalizacji przedsięwzięć, których szkodliwe oddziaływanie może przekraczać obowiązujące normy poza terenami inwestycji i całym obszarem objętym przedmiotowym opracowaniem. Zgodnie z regulacjami obowiązujących ustaw i odpowiednich przepisów wykonawczych, dodatkowa kontrola zgodności lokalizowanych funkcji z ustaleniami planu oraz przepisami prawa o ochronie środowiska, dokonywana będzie w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W związku z klasyfikacją zagrożeń i ilością magazynowanych substancji i produktów, zgodnie z art. 248 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzenia w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku lub do zakładu o dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej, funkcjonujący zakład produkcji mebli istniejący w granicach zmiany planu nie został zakwalifikowany jako „zakład o zwiększonym ryzyku” albo „zakład o dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej”.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem ani w sąsiedztwie obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Nie ma możliwości lokalizowania tego typu obiektów na obszarze objętym planem. W planie zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

12. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długofalowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko

Termin „znaczące oddziaływanie na środowisko” nie został zdefiniowany w ustawie Prawo ochrony środowiska, która go wprowadziła. Logicznym wydaje się stanowisko znajdujące potwierdzenie w literaturze specjalistycznej, że o znaczącym oddziaływaniu na środowisko możemy mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych, gleb, poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Natomiast przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar NATURA 2000, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony lub pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami. Tak więc, nie wszystkie oddziaływania negatywne są oddziaływaniami znaczącymi. W niżej zamieszczonej macierzy przedstawia się oddziaływania negatywne znaczące na poszczególne elementy środowiska wynikające z przeznaczenia terenu pod określone funkcje, z wykorzystywania zasobów środowiska i z emisji do środowiska w odniesieniu do charakteru oddziaływań.

Poniżej zestawiono oceny cząstkowe oddziaływań pozytywnych oraz negatywnych na poszczególne elementy środowiska, wynikających z przeznaczenia terenu pod określoną w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego funkcję, z wykorzystywania zasobów środowiska i z emisji do środowiska w odniesieniu do charakteru oddziaływań. Oddziaływania negatywne opisano w punkcie poprzednim prognozy i oceniono w skali 3-stopniowej :

- 1) negatywne słabe, które mogą być traktowane jako pomijalne,
- 2) negatywne umiarkowane, które powinny być metodami planistycznym i ograniczane ,
- 3) negatywne znaczące, które powinny być metodami planistycznymi ograniczane do poziomu umiarkowanego lub wymagają rozwiązań alternatywnych (zmiana lokalizacji, ograniczenie terenu lub intensywności zabudowy, ustalenie warunków brzegowych korzystania ze środowiska).

Poniżej przeanalizowano uwarunkowania ekofizjograficzne dla poszczególnych terenów funkcyjnych i oceniono skutki oddziaływań na komponenty środowiska analizując potencjalne skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu, a następnie dokonano oceny oddziaływania projektowanych funkcji na poszczególne komponenty środowiska.

Ocena oddziaływania ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska w kontekście relacji z przedmiotem oddziaływania: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego oraz zmiennego czasu działania: oddziaływanie krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, chwilowe, stałe

podmiot oddziaływania	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
powierzchnia ziemi i gleby	**	*			*			*	**
wody podziemne i powierzchniowe	**	**			**			*	**
klimat		*			*		*	*	*
zasoby naturalne (kopaliny)									
zwierzęta i rośliny	**	**			**			*	**
powietrze	**	*			*	**	*		**
bioróżnorodność	*	*			*				*
zabytki i dobra materialne									
krajobraz	**	**			*			**	**
zdrowie ludzi		*		*	*		*		*
obszary NATURA2000, system przyrodniczy gminy	**						**	**	

- * oddziaływania negatywne słabe
- ** oddziaływania negatywne umiarkowane
- *** oddziaływania negatywne znaczące
- + oddziaływania pozytywne.

13. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko

Lokalizacja planowanej elektrowni słonecznej będzie oddalona od granicy państwa o około 1 km. W związku z nowym przeznaczeniem terenów nie zachodzi konieczność ustalenia strefy ograniczonego oddziaływania i nie przewiduje się żadnych emisji oddziaływań na tereny poza granicami państwa. Ustalenia projektu miejscowego planu nie będą generować oddziaływań transgranicznych. Nie zachodzi potrzeba wdrażania procedur określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska.

14. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących wynikać z realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego dokumentu zmiany miejscowego planu, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane i minimalizowane. Z uwagi na charakter dokumentu, który ustala przeznaczenie pod funkcję elektrowni słonecznej oraz pod infrastrukturę komunikacyjną, w ogólnej ocenie na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie stwierdzono oddziaływania o charakterze znacząco negatywnym na środowisko niemniej w odniesieniu do sąsiedztwa obszarów NATURA 2000 niektóre z oddziaływań mogą oddziaływać w stopniu umiarkowanym na środowisko, w szczególności na przedstawicieli: bezkręgowców, herpetofauny, ornitofauny i teriofauny.

Należy podkreślić, że brak negatywnego oddziaływania stwierdza się przy założeniu, że elektrownia słoneczna będzie realizowana zgodnie z założeniami ustawy o ochronie przyrody, określającej zakazy obowiązujące w stosunku do roślin, zwierząt oraz grzybów objętych ochroną gatunkową. Ustawa wskazuje, że jakiegokolwiek odstępstwa od wprowadzonych zakazów są możliwe jedynie po uzyskaniu zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

Przez okres eksploatacji teren farmy powinien podlegać naturalnej sukcesji roślinnej. Wykasanie roślinności należy prowadzić w dni suche i słoneczne, od centrum elektrowni w kierunku jej brzegów co umożliwi ucieczkę zwierząt i ograniczy ich śmiertelność. Do kultywacji terenów elektrowni nie należy używać środków ochrony roślin ani sztucznych nawozów. Realizacja elektrowni słonecznej nie będzie w sposób negatywny oddziaływała na klimat. Planowana instalacja nie jest związana z emisją gazów cieplarnianych (poza krótkotrwałą fazą realizacji), nie będzie wymagała również wycinki drzew i krzewów, która mogłaby prowadzić pośrednio do zwiększenia emisji tych gazów. Inwestycja będzie związana z wytwarzaniem energii elektrycznej, przyczyniając się do zmniejszenia skali antropogenicznego efektu cieplarnianego. Zastosowanie powłoki antyrefleksyjnej dla pokrycia paneli fotowoltaicznych zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli, tzw. olśnieniu. Tym samym inwestycja nie będzie generować negatywnego oddziaływania na przelatujące w pobliżu ptaki.

W wyniku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinny wystąpić negatywne, znaczące oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Biorąc pod uwagę wielkość i położenie terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz obecne zagospodarowanie bezpośredniego sąsiedztwa a także dyspozycje przestrzenne obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przyjmuje się, że nie zachodzi konieczność ustalania rozwiązań alternatywnych w stosunku do obecnie ustalonych w projektowanym

dokumentacji. Założenia przyjęte w projekcie miejscowego planu są wystarczające dla zabezpieczenia środowiska przyrodniczego przed degradacją.

Respektowanie ustaleń zmiany miejscowego planu oraz zaproponowanych rozwiązań powinno ograniczyć lub wykluczyć potencjalne negatywne oddziaływanie ustaleń miejscowego planu na środowisko.

15. Zasady monitorowania wpływu realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu na środowisko

Ocenę skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń miejscowego planu prowadzić będzie Rada Gminy Ulhówek na podstawie wyników monitoringu typowo urbanistycznego w cyklu 4-letnim. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki są prezentowane corocznie w Raportach, które wydawane są w formie publikacji ogólnie dostępnych.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu wynika z art.46 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) i jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ulhówek, obręb geodezyjny Dyniska Stare.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ulhówek został sporządzony w trybie art. 27b ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), z wykorzystaniem procedury uproszczonej.

Celem zmiany miejscowego planu jest przeznaczenie działek nr geod.: 354, 350, 356, 349, 347, 348, 344/2, 345, 346/1, 346/2, 375, 374, 367, 368, 369, 376/1, 376/2 – obręb Dyniska Stare pod funkcję elektrowni słonecznej (PEF). W granicach planu uwzględnia się również sąsiednie działki o klasoużytku dr z przeznaczeniem pod tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (KR) oraz pozostałe działki w granicach opracowania zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem tj. pod tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN). Obszar objęty planem obejmuje łączną powierzchnię około 62 ha, z czego tereny pod elektrownię słoneczną obejmują powierzchnię około 40 ha.

W obszarze planu wydziela się liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, o następujących klasach przeznaczenia terenów:

- 1) PEF - teren elektrowni słonecznej,
- 2) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
- 3) RN -teren rolnictwa z zakazem zabudowy,
- 4) ZN – teren zieleni naturalnej.

Obszar planu sąsiaduje bezpośrednio z agrocenozami pól uprawnych oraz zadrzewieniami śródpolnymi, kompleksem leśnym od strony wschodniej i terenem drogi powiatowej.. Ze świata zwierzęcego występują tu typowe gatunki pogranicza terenów rolnych i leśnych. Nie prowadzono badań terenowych chiropterofauny oraz badań ornitologicznych jednak można założyć, że występują gatunki nietoperzy i ptaków, związane z siedliskami leśnymi. Z uwagi na możliwość migracji między kompleksami leśnymi, obszar opracowania może być atrakcyjny dla dużych ssaków, w tym objętych ochroną.

Celem prognozy jest identyfikacja negatywnych, w tym potencjalnie znaczących oddziaływań na środowisko, które mogą być efektem realizacji projektowanego dokumentu, wynikających z przeznaczenia terenów pod określone funkcje i przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W trakcie sporządzania prognozy dokonano:

- 1) analizy materiałów źródłowych (literatura, dokumentacje specjalistyczne z zakresu hydrogeologii, geologii, hydrologii, przyrody, krajobrazu, plan zagospodarowania przestrzennego województwa itp.) dotyczących charakterystyki i stanu poszczególnych składników środowiska oraz uwarunkowań ekofizjograficznych perspektywnego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- 2) oceny stanu środowiska na podstawie wyników monitoringu państwowego oraz wizji terenowej,
- 3) na podstawie analizy uwarunkowań ekofizjograficznych i potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko oraz odporności środowiska na degradację - oceny potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dla stanu środowiska i zdrowia ludzi oraz możliwości minimalizacji znaczących oddziaływań na środowisko i potrzeb ewentualnej kompensacji przyrodniczej.

Każda ingerencja w środowisku przyrodniczym wiąże się z powstaniem zmian, które mają na nie wpływ i w związku z tym, należy liczyć się z możliwością wystąpienia na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie oddziaływań, z których najistotniejszym będzie przekształcenie powierzchni ziemi oraz likwidacja okrywy roślinnej, a także ingerencja w krajobraz.

Zakłada się, że realizacja zainwestowania terenów przemysłowych nastąpi bez przekroczenia standardów, jakości środowiska określonych prawem. Opisane negatywne zmiany w środowisku są typowe dla obszarów zurbanizowanych, trudne lub niemożliwe do wyeliminowania. Wskazane oddziaływania mają zasięg lokalny.

Biorąc pod uwagę powyższe prognozuje się, że w przypadku przestrzegania zapisów miejscowego planu, obowiązującego prawa oraz zaleceń przedstawionych w niniejszej prognozie nie przewiduje się ponadnormatywnych, zagrażających środowisku, równowadze biologicznej obszarów chronionych i cennych przyrodniczo.

17. Oświadczenie autora

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oświadczam, że jestem uprawniona do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. b ww. Ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

